

מסורת הש"ס

מי שאמר פרק רביעי נויר

ל

עין משפט
נר מצוה

סא א ב מ' פ"ח מהל'
מירוס הל' ט"ו:

נוסחת הריב"ן

א] דהדירו אביו: ב] קאס:
ג] במעל דלא דעיקן כו:
ד] איני: ה] אבא: ו] כביו
כמו כלל גליון: ז] ב'
שערות ומנהלת אבא הוא
דפליגי: ח] קביל עליה
לחורט: ט] לחמור: י] (הא)
השחל: יא] למחל: יב]
כ: כחמו: יג] יא:
מ] במעל: מ' מפרס
ומלחמי ימי מיתו: נ] נדר
הא: ס] מעות סתומים:
ע] ואין ו:

הגהות התוספות

1. ז"ל ומק' ק"ל עד.
2. מיתוס ומלח קמח אמר
לדע אס היצ' ב' שערות,
נמחק. 3. ז"ל כנדר: 4. ז"ל
אשכח. 5. ז"ל י"ג.
6. ז"ל היא אשכח. 7. ז"ל
מירוס. 8. ז"ל ואלס אס מור
במיר. 9. ז"ל ואלס.

מוסף רש"י

האיש מגלה על נזירות
אביו. אס נדר אביו מנזירות
ואספס קרנותו ומת וזהו
זנו מיר, הן מגלה זיוס
מלחמ ומכיל קרנותו
אשכח אביו (סוטה כג).
הלכה היא בנדר. הלכה
למשה מסיי היא כחלום
מיר (שם כג).
הדרן עלך מי שאמר

פ' הרא"ש (המשך)

שערות אליבא דר' היאך
יבא קרנותו נז' דבהבאת
שערות פסק נז' אביו
כדקתני בתוס' (ובמחנה)
פיר' (לעיל) ובשביל עצמו
לא הוה נז' א"כ הבאי
סימנים בשעת התנאי.
אש"י א"ת שהיתה כוונתו
אפי' אבא סימנים קודם
שישלים נז' אביו שיהא
נויר בשביל עצמו. מ"מ
לא משכחת לה שיהא ראו
להביא קרנותו בהשלמת
נזירות אביו נז'. ובריתא
משמע (הרי טעו' תנאו
ויכל להביא) (דפוסא)
קרנותו בהשלמת נזירות
אביו בלא שום ספק:
הניחא לר"י בר יהודה
דאמר ד' שיעור לענת
נדרים נוחא. דאפי' אם
הגיע לענת נדרים במצוי
ואביו נז' והפריש אביו
ולהביא ב' שערות לא
חיישי' דבשנת י"ג הוא קאי
[עריין] ואפי' אם הבאי ב'
שערות הוי (גדול) [קטן]
דשומא בניהו. וקשה לי
[תא] ר"י בר יהודה הוא
דאמר פיר' יוצא דופן
שטע' נז' ואיך אס הבאי
ב' שערות הוי גדול. ואיכא
למכור כיון דמילתא דלא
שכיחא אס שיעור סימנים
קודם שיהא בן י"ג לא
חיישינן שמה הבאי. ה"ג
האיש מגלה על נז' אביו
ואין האשה מגלחת על נז'
אביו. כיצד מי שהיה הוא
שכיחא אס שיעור אביו
מעות סתומים לנזירותו
לנדרה אביו אלו יפלו
לנדרה שאין אלו מגלח על
נז' אביו דכתיב אביו נדר והוי מידי הלכה: מי שהיה אביו נזיר והוי לו מעות
סתומים ומת ואמר הבן הריני נז' ע"מ שאגלה על מעות אבא והו' שמגלה על מעות אביו: מאי טעמא מגלח על נז' אביו
מאי שנא משאר קרנות דאמר לעיל דקרנות הוא יוצא ואינו יוצא בקרנן אביו: פשיטא מאי למימרא וכו' וכוין

ואמאי הא ברשותיה דאב קאים. [ואפי'] הוי גדול דקס"ד גדול
אני היינו גדול לענין נדרו נדר דהיינו (לענין) משהגיע
לעונת נדרים עדי' שביצ' ב' שערות מני מדיר ליה ותנא קמא אמר
לדע אס היצ' ב' שערות: אלא דאמר אהא בשביל אבא אהא
בשביל אבא אהא בשביל עצמי אי אייתי
שתי שערות מעיקרא קאים בנזירות דיליה
ולבסוף קאים בנזירות דאבא ואי אייתי
במצעי מאי הניחא לר' יוסי בר' יהודה דאמר
עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר
עד שיביא שתי שערות מאי איכא למימר
אמרי לרבי ליכא תקנתא עד דיתבי דיליה
ויתבי דאבא: **מתני'** אהאיש מגלח על
נזירות אביו ואין האשה מגלחת על נזירות
אביו כיצד מי שהיה אביו נזיר והפריש
מעות סתומים על נזירותו ומת ואמר הריני
נזיר על מנת שאגלה על מעות אבא אמר
ר' יוסי הרי אלו יפלו לנדרה אין זה מגלח
על נזירות אביו איזהו שמגלח על נזירות אביו
מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו
מעות סתומים לנזירותו ומת זה הוא שמגלה
על נזירות אביו: **גמ'** מ"מ אמר ר' יוחנן
הלכה היא בנזיר פשיטא מאי למימרא רבן
יורש את אביו בת לא לא צריכא דלית
ליה אלא בת מהו דתימא יורשין גמירין לה
קא

באותן שלשים יום שהרי נזירות אביו מתבטל (עד) אחר הבאת
סימנים ואין יצא קרנותיו לסוף שלשים יום שהדירו אביו וליכא
למימר דדעמו היה שאפי' יצא סימנים שלא יפסק נזירות אביו מכל
מקום אינו ראויה להביא קרנן בשביל נזירות אביו לזד וגם בשביל
עצמו כיון שלא פירש וא"ת ואמאי לא פריך הכי [למחנה] א] דהיאך
מדיר זנו נזיר כי מייטי במצעי מאי וי"ל דמחנה איכא לאוקמי
בעדו בשנת י"ג דאף אס מציא חס שומא אצל אהא קא קשיא
ליה דקאי ליה אחר שנת י"ג שנה מדקמייטי לת"ק למיבדקה אס
הביא אס לאו דקודם לכן שומא אינון אי נמי יס לפרש דלמחנה
ליכא למיפך דודאי צדיקין כמלחמ ימי נזירותו ואי מספקין א
אייתי סימנים במצעי לא א] (נצדיקה) אכל צדיק קשיא ליה דקאמר
דלא תמטענן לצדיק דכלל צדיקה מיקון הכל כמלחמ דאס קטן אני
כאלו [לא] היה אס צדיקה צורך ולכן פריך דהא דודאי אי אייתי
במצעי אינו מתקן כלל: **ה"ה** לר' יוסי בר' יהודה דאמר עד
שיגיע לעונת נדרים. והוא עומד בשנת י"ג ליכא למיחש דהוי שומא
וא"ת נחוש שמא זא לעונת נדרים במצעי וא"כ איך ילא נזירות
אביו לזד ל' יום ופיר' דעונת נדרים אינה סותרת דנהי דהאז אינו
יכול להדירו מכלל ואיך מכל מקום היכא להדירו קודם לכן משום
עונת נדרים לא פסקי כיון דלא הוי כ"ו דרנן אצל שערות דאיש
דאורייתא פקע דאשכח וא"כ נחוש לשערות במצעי ג] י"ל * דמיידי
תחילת י"ג דלכתיב אי הוה ליה במצעי ה"ל שומא בעלמא וא
אס זא לכלל עונת נדרים במלחמ נזירות אין להקפיד לפירוש
רבינו חס דעונת נדרים אינה סותרת דנהי נמי דאין מדירו (אלא)
כשהגיע לעונת נדרים אכתי קאי צקטנותו וכל כמא דלא הדר
זיה הוה נזיר אביו וגם שמא לא יוכל למחות במלחמ: אלא לרבי דאמר
עד שיביא שתי שערות. והביא לזדקו בשנת י"ד לידע אס הביא במצעי
מאי: **ל"ה** איכא תקנתא עד דיתבי דיליה. פירוש שפירש שמנתי
ר' חנינא דר' (ל') יוס אחר שהדירו אביו דלא מנחמ נפשא איכא
[שלשים] או לפני הבאת סימנים או אחר הבאת סימנים ועלתה לו
הנזירות אביו: **ה"ה** מגלח על נזירות אביו ואין אשה מגלחת
כיצד מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת
ר' יוסי אומר הרי אלו יפלו לנדרה ואיזהו שמגלה על נזירות אביו
הרי שהיה אביו נזיר והו' לו מעות סתומין ומת ואמר הריני נזיר

נזיר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי אי אייתי
שתי שערות מעיקרא קאים בנזירות דיליה
ולבסוף קאים בנזירות דאבא ואי אייתי
במצעי מאי הניחא לר' יוסי בר' יהודה דאמר
עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר
עד שיביא שתי שערות מאי איכא למימר
אמרי לרבי ליכא תקנתא עד דיתבי דיליה
ויתבי דאבא: **מתני'** אהאיש מגלח על
נזירות אביו ואין האשה מגלחת על נזירות
אביו כיצד מי שהיה אביו נזיר והפריש
מעות סתומים על נזירותו ומת ואמר הריני
נזיר על מנת שאגלה על מעות אבא אמר
ר' יוסי הרי אלו יפלו לנדרה אין זה מגלח
על נזירות אביו איזהו שמגלח על נזירות אביו
מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו
מעות סתומים לנזירותו ומת זה הוא שמגלה
על נזירות אביו: **גמ'** מ"מ אמר ר' יוחנן
הלכה היא בנזיר פשיטא מאי למימרא רבן
יורש את אביו בת לא לא צריכא דלית
ליה אלא בת מהו דתימא יורשין גמירין לה
קא

נז' אביו דכתיב אביו נדר והוי מידי הלכה: מי שהיה אביו נזיר והוי לו מעות
סתומים ומת ואמר הבן הריני נז' ע"מ שאגלה על מעות אבא והו' שמגלה על מעות אביו: מאי טעמא מגלח על נז' אביו
מאי שנא משאר קרנות דאמר לעיל דקרנות הוא יוצא ואינו יוצא בקרנן אביו: פשיטא מאי למימרא וכו' וכוין

אלא. אליבא דרבי (א) כגון דאמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי
אי אייתי ב' שערות מעיקרא. כלומר הניחא דמתלחמ מתני' כוונתה
דרבי דלא מייחב אלא כדאז נזירות אביו אייתי ב' שערות מקמי
אוהירו אביו: קאים בנזירות דיליה. כדקאמר אהא אס אני גדול
שהבאתי שתי שערות שאני נתפס
בזל אבא אהא בשביל עצמי ואי
אייתי שתי שערות לנצוף דהדירו
אביו וקאי בנזירות דאבא ולא חיל
עליה נזירות דיליה כלל דהא לא
קביל עליה נזירות אלא אס אינו
נתפס בשביל אביו וכיון דעדיין לא
הביא ב' שערות חל עליה נזירות
דאבא ולא חיל עליה נזירות דיליה
כלל: ואי אייתי ג] במלחמ. (א) לא
יענין אי כההיא שנתא דהדירו
אביו אייתי ב' שערות אס לא מי
ניחא וזהו כיון דאמר אהא בשביל
אבא אהא בשביל עצמי אס זא אינו
נתפס בשביל אביו ואפשר דקאים
בשמיס) עשרה והגיע לעונת נדרים
ועדיין לא הביא ב' שערות וחל עליו
נזירות שלו ונזירות של אביו כיצד
אתה פוטר נזירות אחת והא
מייחב למינס נזירות על שלו ועל
של אביו: ה"ג הניחא לרבי יוסי
נרבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת
נדרים אלא לרבי דאמר עד שיביא
ב' שערות מאי איכא למימר אמרי
לרבי ליכא תקנתא עד דיוסי דיליה
ויסיב דאבא. כלומר לר' יוסי דאמר

דאין האז מדירו אלא עד שמגיע לעונת נדרים ניחא דלא חיל עליה
אלא נזירות אחת אלא לרבי דאמר עד שיביא ב' שערות כיון דאמר
אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי ושיהאם יוכלין להזיר אביו לא
מייחב בשתי נזירות אמרי לרבי לית ליה תקנתא עד דעדיד דיליה
ודאבא: [לשינא אחרינא] אלא לרבי דאמר נו' הא כרשומיה
דאבא קאים. כל זמן שלא הביא שתי שערות וז' נזירות קביל עליה
דאפילו רבי מודה דלכשהגיע לעונת נדרים מני מויר עצמו ואפי'
לא הביא שתי שערות (א) וואהדירו אבא הוא דפליגי: ומשני
אלא דאמר. בלשון זה אהא בשביל אבא כו' כלומר אי אבא מני
(ו) להדירי אהא נזיר כנדר אבא ואס לאו אהא נזיר בשביל עצמי
וכיון דאביו יכול להדירו חס נזירות קביל א] לחודה: אי אייתי ב'
שערות מעיקרא. קודם. א] שהדירו אביו קאים בנזירות דיליה ולא
נזירות דאביו דינא מרשות אביו: ולכסוף. לאחר שזא לז"ד קאים
נזירות דאבא דהא יס לאביו רשות זו וכיון דמני אביו להדירו לא
קביל עליה נזירות דיליה: ואי דאייטי במלחמ. וואחר שהדירו
אביו קודם שזא לז"ד ולא ידעין אי הני ב' שערות הוו זיה כשהדירו
אביו אי לא הוו זיה עד השתא וזהו השתא על כרחיך ימנה
ב' נזירות מספיקא דילמא לא הוו זיה שתי שערות מעיקרא עד
השתא ומנא נזיר אביו נזיר אביו וכשזא לפני ז"ד ואמר אהא בשביל
עצמי וואהא נזיר נמי בשביל עצמו דהא הביא ב' שערות בשביל
עצמי מייטי במצעי מאי דודאי השתא אייתי ב' שערות
ונמלא דנדר אביו נדר ו וכשזא לז"ד ואמר נמי אהא בשביל
עצמי הוי נזיר כנדר דיליה וימנה ב' נזירות: **מתני'** ה"ג במסניסין
האיש מגלה על נזירות אביו כו' כיצד מי שהיה אביו נזיר והפריש
מעות ס] על נזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלה על מעות אבא
אמר רבי יוסי הרי אלו יפלו לנדרה וואינו מגלה על נזירות אביו
מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש מעות סתומין לנזירותו ומת
זהו שמגלה כו' **גמ'** מ"מ. אין האשה מגלחת על נזירות אביו:
הלכה היא בנזיר. שהבן מגלה ואין לנו ללמוד הימנו אלא מה
שמסורת הוא בדיניו בן ולא בת: פשיטא. שהבן מגלה ולא הבת דאין
לבת במקום הבן כלום והלכה למה לי: מהו דיומא יורשין גמירי לה.
שמגלחין על נזירות האב ולא שגא בן לא שגא בת במקום שאין בן:
קמ"ל

ע"מ שאגלה על מעות אבא זהו שמגלה על נזירות אביו וה"ג בפירוש
נזיר מגלה על מעות אביו ואס ו] כחיי' אביו אינו מגלה: **מאי** שמגלה
דאין בת מגלחת ומלח' הוצרך מילתא דר' יוחנן וא"כ"ה הא דקאמר הש"ס
אמרה כי הך דפ' אלו מנאיות (ב"מ דף כה). וכמה אמר ר' יצחק קב צאצא אמות: (וע"ע מוספס פסחים לג. ד"ה תמן וכו' ומה שגרסא סס):
אס

נז' אביו דכתיב אביו נדר והוי מידי הלכה: מי שהיה אביו נזיר והוי לו מעות
סתומים ומת ואמר הבן הריני נז' ע"מ שאגלה על מעות אבא והו' שמגלה על מעות אביו: מאי טעמא מגלח על נז' אביו
מאי שנא משאר קרנות דאמר לעיל דקרנות הוא יוצא ואינו יוצא בקרנן אביו: פשיטא מאי למימרא וכו' וכוין

פ' הרא"ש

הא ברשותיה דאבא [קאין]
דסי' דלר' נמי קטן גלוי
לענין נדרים קאמר דלרבי
פריך אפי' הניע לענת
נדרים ברשות אבא קאי.
ומשני דאליבא דר' לאו
קטן וגדול לענין נדרים
קאמר אלא קטן וגדול
ממש בהבאת שערות.
והיינו אס בשביל אבא
כגון שלא הבאתי ב'
שערות אהיה בשביל אבא.
ואם לאו שהבאתי ב'
שערות אהא בשביל עצמי.
ומילתא דפשיטא הוה לר'
הוי פ' הכי אלו דתלמודא
שקיל וטרי לפ' דבביר רבי
משום דבעי לאקשויי עליה. אי אייתי ב' שערות. בשעה שאמר ר' חנינא תנאי זה קא מייטי בנז' דיליה וניחא לר'
שיבא קרבותיו בשביל נזירותו: אי לבסוף קאי מייטי בנזירות אביו וניחא נמי אס לא הבאי ב' שערות עד ששלמו ימי
נז' מייטי בנזיר אביו: אלא אי אייתי במצעי. אס לא הבאי ב' שערות כיום שהדירו אביו וטרם ימי נזירותו הבאי ב'